

B.A. Sem.-5 Examination

304 - Indian Culture (Indology)

(Historical Study of Architectural Monuments of India)

Time : 2-30 Hours]

March 2024

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ ભારતીય સ્થાપત્યના વિશિષ્ટ લક્ષણો વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
- ૧ હડપ્પા અને મોહે-જો-દડોના સ્થાપત્યકીય સ્મારકો વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૨ વેદ સાહિત્યમાં વર્ણવેલાં સ્થાપત્યના ઉલ્લેખો વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. ૧૪
અથવા
- ૨ સ્તૂપની સ્થાપત્યકીય રચના સમજાવી ભરહૂતનાં સ્તૂપનું વર્ણન કરો. ૧૪
- ૩ ચૈત્યની સ્થાપત્યકીય રચના સમજાવી ભાંજા અને બેડસાનાં ચૈત્યોનો પરિચય કરાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ વિહાર એટલે શું? ગુજરાતનાં વિહાર વિશે સમજાવો. ૧૪
- ૪ બ્રાહ્મણ ધર્મના ગૂફામંદિરોમાં ઈલોરાના શૈલાત્મક સ્થાપત્ય વિશે સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ મહાબલિપુરમ્ અને જોગેશ્વરીના શૈલાત્મક સ્થાપત્ય વિશે નિરૂપણ કરો. ૧૪
- ૫ નીચેનાના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ સાત) : ૧૪
- (૧) સ્થાપત્યની વ્યાખ્યા આપો.
  - (૨) સ્તૂપને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?
  - (૩) 'વાસ્તુ' શબ્દનો અર્થ જણાવો.
  - (૪) ભારતીય સ્થાપત્યને કેટલા વિભાગમાં વહેંચી શકાય છે? કયા કયા?
  - (૫) સાંચીનો સ્તૂપ ક્યાં આવેલો છે?
  - (૬) કડિયા ડુંગરમાં કુલ કેટલી ગુફાઓ જોવા મળે છે?
  - (૭) જોગેશ્વરીની ગુફાઓ ક્યાં આવેલી છે?
  - (૮) મોહે-જો-દડોનો અર્થ જણાવો.
  - (૯) એજંટાના ગુફાસમૂહમાં સૌથી મોટી અને પ્રાચીન ગુફા કઈ છે?
  - (૧૦) સ્તૂપમાં જોવા મળતી વેદિકાનાં મુખ્ય ચાર અંગોનાં નામ આપો.
  - (૧૧) ઈલોરાની ગુફા નં. ૨૯ કયા નામે ઓળખાય છે?
  - (૧૨) "ચેત્યગવાક્ષ" એટલે શું?

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right indicate Full Marks.
(2) All questions are compulsory.

1	Write a detailed note on the distinctive feature of Indian Architecture.	14
OR		
1	Discuss in detail the Architectural Monuments of 'Harappa and Mohe-jo-daro.	14
2	Elaborate on the references to architecture described in Vedic literature.	14
OR		
2	Explain the architectural structure of the Stupa and describe the Stupa of Bharhut.	14
3	Explain the architectural structure of the Chaitya and introduce the Chaitya of Bhanja and Bedsa.	14
OR		
3	What is 'Vihar'? Explain about Vihar of Gujarat.	14
4	Explain the architectural style of Ellora among the Brahmnism cave temple.	14
OR		
4	Describe the architectural style of Mahabalipuram and Jogeshwari.	14
5	Answer in brief (Any seven) :	14
(1)	Define the word architecture	
(2)	Stupa is known by what other name?	
(3)	Explain the meaning of the word "Vastu".	
(4)	Indian Architecture can be divided into how many divisions? Which?	
(5)	Where is Sanchi's Stupa located?	
(6)	How many caves are found in 'Kadiya Dungar'?	
(7)	Where are the caves of Jogeshwari situated?	
(8)	Explain the meaning of 'Mohe-jo-daro'?	
(9)	Which is largest and oldest cave in the Ajanta Group of cave?	
(10)	Name the Four Main Parts of the Vedika seen in the Stupa.	
(11)	Ellora's cave No. 29 known by what name?	
(12)	What is "Chaitya Gawaksha"?	
-